

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oganila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenci in državni proračun.

1. Neki imeniten dunajski krščanski državni poslanec je rekel lani, da je zbornica poslancev mlin, ki samo ropoče, pa nič ne dá moke. Tako se navadno sila veliko govori, kedar pride na vrsto državni proračun; pa navadno poslanci ne zgubé preveč besedij, zakaj se za to in ono izdaje toliko ali toliko, to je potrebno ali nepotrebno; temveč poslanci, ki so za državni proračun, povedó, zakaj bodo glasovali zanj; nasprotniki pa razložijo, zakaj da ne morejo za-nj glasovati. Če pregovor pravi: kolikor glav, toliko mislij, tedaj se to najbolj lahko reče pri splošni razpravi o državnem proračunu; vendar naj bi se poslanec izrekel, kaj da on želi od vlade, ali prav za prav njegovi volilci ali rojaki sploh! Lani je razprava o državnem proračunu trajala celih pet mesecev, letos splošna razprava samo tri dni in pri tej sta se med zagovornike oglasila izmed 12 poslancev dva Slovenci, in sicer profesor Šuklje in Miha Vošnjak, ki sta oba prišla k besedi, dočim protigovornik dr. Gregorčec ni mogel priti na vrsto ter razodeti, iz kakih razlogov da ne more glasovati za državni proračun.

Kaj sta torej povedala poslanca, profesor Šuklje in Miha Vošnjak v imenu Slovencev, ki so za koalicijo? O tem bi gotovo tudi naši bralci radi kaj zvedeli. Glavne misli njunih govorov hočemo podati in danes pri govoru Šukljejevem nekaj pripomniti. Poslanec Šuklje je rekel, da stojé Slovenci na stališču mirnega čakanja in da so pripravljeni podpirati koaličijsko politiko. Neke prijazne besede, katere je vlada izpregovorila v proračunskem odseku, obujajo upanje, da ne bode nasprotna koristim slov. naroda. Razburjenost, katero je obudilo vprašanje o Celjski slov. nižji gimnaziji pri nekaterih ljudéh, je neopravičena. Na tej gimnaziji je 63 odstotkov vseh dijakov slov. narodnosti. Takozvana razburjenost nemškega prebivalstva na Spodnjem Štajarskem ni nikak dokaz. Omenjal je le nekoliko ljudskih sol na Koroškem ter priporočal ministru, da naj pošlje nepristranskega komisarja, ki naj se iz lastne skušnje prepriča, ali morejo slov. otroci slediti nemškemu poduku ali ne. Med Slovenci hočejo jedni, in ti še imajo večino, da se ohrani narodnost z ozirom na skupne državne koristi in da se širi zapadna kultura, drugi pa stojé na stališču celokupnosti Jugoslovanov in gledajo, kar je morda bolj naravno, čedalje bolj proti vzhodu. Koalicija ima podpirati prve. Slednjic je poslanec Šuklje omenil volilne preosnove, katero mi Slovenci presoamo popolnoma trezno in nam od sedanjih predlogov nobeden ne dopade.

To so v kratkih črticah misli Šukljevega govora, ki pa je vse Slovence sila močno razburil. Toliko še se nobenemu njegovemu govoru ni ugovarjalo, kakor baš

temu. Naj si ne domislja gospod Šuklje, da se kateri Slovenec res toliko zavzema za koaličijsko vlado, češ, nič boljšega ne more biti pod milim nebom. Na kratko rečeno: koalicija, kjer pod jednim klobukom igrajo liberalci, Poljaki in konservativci, je v sedanjem času potrebno zlo. Kaj pa hoče reči profesor Šuklje o teženju nekaterih Slovencev k vzhodni kulturi? Večina Slovencev razumeva te besede, da nekaj Slovencev koprne za pravoslovje in Rusijo; in tako se te besede utegnejo razlagati na najvišjem mestu. Nimamo dovolj ostrih besedij, da bi zavrnilo tako sumničenje in obrekovanje. Vsak Slovenec povzdiguje te dni svoj glas zoper sicer spretnega poslanca Šukljeja: Vi nas nimate pravice sumničiti in grditi, za to Vas pač dolenska mesta in trgi niso poslali v državni zbor! Mi smo bili, smo in bodemo zvesti Avstrijci, ki bodemo, če treba, s krvavečim srcem, da, v poslednjem izdihljaju klicali iz dna udane duše: Bog živi našega cesarja, Bog živi Avstrijo!

Ali so slovenski učitelji prenapetneži?

(Govoril poslanec dr. Jurtela v deželnem zboru v Gradcu.)

(Konec.)

Če pa so dandanes na Spodnjem Štajarskem nekateri okrajni šolski sveti drugače sestavljeni, nego so bili prej, tako je vendar deželni šolski svet popolnoma na vaši strani. Njegovi člani niso Slovenci; ti gospodje so gotovo nemškim učiteljem zelo naklonjeni, slovenskim učiteljem pa ne morejo ničesar očitati, ker ti pravilno postopajo in ker svoje dolžnosti izpolnjujejo.

Žal, da je resnica, da Slovenci v deželnem šolskem svetu, v najvišjem šolskem oblastvu dežele, niso zastopani. Pravična je torej naša terjatev, da tudi Slovenci dobó v deželnem šolskem svetu svojega zastopnika, da po njem uplivajo na blagor slovenskih učiteljev. Potem se ne bode tako lahko kedaj primerilo, da se bodo slovenski učitelji tukaj robato napadali.

Nam se pri vsaki priliki očitajo denunciacije ali ovajanja. To očitanje zavračam z vso odločnostjo. Ne verujem, da bi mi poslanec g. dr. Starkel mogel količkaj očitati; pač pa imam jaz dovolj uzroka reči, da je g. dr. Starkel tudi letos porabil priliko, da je navedel neki slučaj iz šole v Šoštanju, tičoč se učitelja Kramerja.

Dotični učitelj povedal mi je sam, da je po svojem premeščenju moral vnovič obljubo storiti. Ta učitelj je mislil, da ga je to vsaj za zanikarnega izdajalca zmatralo, če ne za kaj hujšega. Če se vidi tak uspeh, tako mislim, da se more samo na denunciacijo sklepati. In še nekaj: Ta gospod je bil vsled posredovanja šolskega oblastva premeščen, in sedaj ni več v Šoštanju, v volilnem okraju gospoda dra. Starkla.